

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПВНЗ «КИЇВСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
НАЦІОНАЛЬНА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ О.О.БОГОМОЛЬЦЯ**

До 25-річчя Київського медичного університету

XVII МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

*пам'яті засновника і керівника
Поканевича Валерія Володимировича*

НОВІТНІ ЧИННИКИ ВПЛИВУ НА ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА-МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ

*Матеріали XVII міжнародної наукової конференції
Київ, 22 березня 2017 року*

КИЇВ 2017

ріальної терапії - запорука ефективного лікування гнійно-некротичних уражень нижніх кінцівок	
Кокарь О.А., Дементьева Е.В., Федянович И.Н. Использование электронных ресурсов в учебном процессе	52
Колінько Я.І. Формування моральних якостей майбутнього медика	54
Коновалова О.Ю., Геращенко І.І., Гудзенко Н.В., Гуртовенко І.О. Навчальні екскурсії як одна з перспективних форм викладання фармацевтичної хімії на додипломному етапі	56
Краснов В.В., Січкоріз О.Є., Щербінська О.С. Питання розвитку систем підготовки медичних кадрів у світі та Україні	57
Котко Д.М., Гончарук Н.Л., Шевцов С.М. Медична культура – як важлива складова формування особистості	59
Котко Д.М., Гончарук Н.Л. До питання режиму дня та деяких правил сну у збереженні здоров'я студента та формування його особистості	63
Котко Д.М., Гончарук Н.Л. Фізична активність як складова медичної культури особистості	65
Котко Д.М., Гончарук Н.Л., Гончарук Ю.А. Психічне здоров'я як невід'ємний фактор особистості студента	68
Краснов В.В., Юрковська Л.Г. Формування загальноправових цінностей у студентів медичних і фармацевтичних вищих навчальних закладів	70
Кузьміна В.А., Коркач Г.М. Аналіз результатів опитування відкритого типу і проведення уроків стоматологічного здоров'я для вагітних жінок	72
Кузьміна В.А., Коркач Г.М. Аналіз результатів опитування відкритого типу і проведення уроків стоматологічного здоров'я для вагітних жінок	75
Лаврова І.І. Об'єднавчі ідеї Івана Франка як чинник формування національної свідомості української молоді	76
Лантух А.П., Меркулова Н.Ф., Лантух И.В., Кузьменова В.В. Этическое пространство развития информационно-компьютерных технологий: социальный и личностный аспекты	78
Лялина О.А. Страноведение как учебная дисциплина, специфика ее и основные особенности	81
Максименко М.В., Тюлюкін І.О., Петрусь В.Г. Впровадження в навчальний процес новітніх методів оцінювання	82
Малиш Н.Г., Доан С.І. Епідеміологічні особливості захворюваності на шигельоз і сальмонельоз у різних групах населення	83
Марушко Ю.В., Бойко Н.С., Чабанович О.В. Формування професійної компетентності лікарів-інтернів за спеціальністю «педіатрія»	84
Мельник В.П., Панасюк О.В., Хурса Т.Г., Солонинка Г.Я., Молчанова М.С., Журба Д.А., Скорик В.В. Самостійна робота студентів – важлива складова при викладанні пульмонології в сучасних умовах	87
Михайлюк М.І. Дослідження та розвиток народної медицини у Японії	89
Мозгова Г.П., Уваркіна К.М. Проблеми психологічного здоров'я молоді в освітньому просторі	92
Мясоедов С.Д., Сорокин Б.В., Мясоедов Д.В., Яценко С.Н. К вопросу о целесообразности организации монотематических краткосрочных циклов	94
Назар П.С., Шевченко О.О., Левон М.М. Формування особистості через лідерство	98
Назар П.С., Шевченко О.О., Левон М.М., Хворостянна Т.Т. Співвідношення філософії та наукового пізнання	99
Назар П.С., Шевченко О.О., Левон М.М., Хворостянна Т.Т. Світоглядне знання в контексті новітньої трансформації	101
Назар П.С., Шевченко О.О., Левон М.М., Хворостянна Т.Т. Філософське осмислення проблем сучасної науки	104
Назар П.С., Шевченко О.О., Левон М.М., Осмислення наукового пізнання з позицій синергетики	106
Назар П.С., Шевченко О.О., Левон М.М. Формування особистості на зразках великодушності	108
Назар П.С., Шевченко О.О., Левон М.М. Формування мужності – важлива складова у патріотичному вихованні молоді	110
Назар П.С., Шевченко О.О., Левон М.М. Самовладання, як необхідна чеснота у формуванні особистості	111

тощо. В цілому вважаємо, що інтелектуальний, професійний, історичний потенціал та існуючі тенденції дадуть змогу вчасно інтегрувати систему підготовки медичних (фармацевтичних) кадрів України в Європейське співтовариство, відповідно до політичної волі та економічного руху нашої держави.

ЛІТЕРАТУРА

1. Horsley T., Grimshaw J., Campbell C. Як створити умови для адаптації умінь і навичок лікарів до нових потреб і для безперервної освіти. Всесвітня організація охорони здоров'я від імені Європейської обсерваторії по системам і політиці охорони здоров'я, 2010 р. - 68 р.
2. Royal College of Physicians. Appraisal and revalidation: guidance for doctors preparing for relicensing and specialist recertification. 6. Continuing professional development. London: RCP, 2007.- 13 р.
<https://www.rcplondon.ac.uk/sites/default/files/documents/6-cpd.pdf>
3. Наказ Міністерства охорони здоров'я України "Положення про післядипломне навчання лікарів (провізорів)" від 22.07.1993 р. № 166 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0113-93>.
4. Наказ Міністерства охорони здоров'я України "Про затвердження змін до положення про проведення іспитів на переда-тестажних циклах" від 07.07.2009 р. № 484 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0693-09>.

Котко Д.М., д.м.н., доцент НУФВСУ
Гончарук Н.Л., викладач НУФВСУ
Шевцов С.М., ст. викладач, НУФВСУ

МЕДИЧНА КУЛЬТУРА – ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ

Медична культура - це область світової культури людства, гармонійна система наукових і ненаукових знань, соціальних та біомедичних технологій, спрямованих на збереження життя і поліпшення здоров'я людини та суспільства.

Медична культура є безперечно елемент основи професійної діяльності всіх спрямувань і не відокремлена тільки діяльністю, пов'язаною з відновленням і збереженням людини в суспільстві, а має на меті збереження життя людства в цілому. Це є причиною значущості моральної складової медичної культури, основою якої є філософські питання про цінність і сенс життя людини, свободу людини в процесі маніпулювання життям іншої людини, влади людини над іншими людьми, здійснюваних за допомогою біомедичних і медико-соціальних практик. Професійна медична культура - це форма медичної культури, яка існує в межах професійного співтовариства. Професійна медична культура є елементом загальної медичної культури суспільства, вона синтезує в собі медичні знання, теоретичні погляди, медичні технології і практики.

Кожен викладач має свою індивідуальну медичну культуру, в якій представлені загальна професійна медична культура, його особистий професійний і життєвий досвід. Отже, в індивідуальній професійній медичній культурі обов'язково присутні і загально-професійні етичні уявлення про відповідальність, обов'язок, милосердя та інші моральні якості викладача, своє розуміння цих етичних категорій, свій життєвий досвід про їх необхідність та особливості застосування в реальному житті. Розвиток нових медичних технологій відкриває необхідність збільшення ступеня професійної медичної культури в різноманітних ситуаціях медично-педагогічної діяльності.

Медична культура зумовлена, зокрема правовими заходами держави, спрямованими на забезпечення здоров'я населення. Прикладом може бути популяційна стратегія - вплив через засоби масової інформації на ті чинники способу життя і довкілля, які збільшують ризик розвитку хронічних неінфекційних захворювань (ХНІЗ). Ця стратегія має і ряд переваг: вплив охоплює все населення, як осіб, що мають ризик розвитку ХНІЗ, так і тих, що вже хворіють. Вартість її впровадження відносно невисока. Проте реалізація цієї стратегії є поза сферою діяльності системи охорони здоров'я і ефект від її впровадження з'явиться тоді, коли населення і студентська молодь зокрема, змінить спосіб життя, зрозуміє і усвідомить про найбільш небезпечні і найпоширеніші захворювання, які суттєво погіршують якість життя і скорочують тривалість життя, але це потребує тривалого часу і неадекватного комплексу заходів. Проте роль медичних працівників, і лікарів зокрема, в реалізації цієї стратегії досить велика. Вони мають бути ідеологами і авторами інформаційних мате-

ріалів для засобів масової інформації, ініціаторами, пропагандистами і відповідальними виконавцями популяційної стратегії.

Спосіб життя найсуттєвіше впливає на здоров'я людини. Змінити його відповідно до принципів здорового способу життя складно, але можливо. І це залежить від самої людини.

Здоровий спосіб життя – це спосіб життєдіяльності людини, метою якого є формування, збереження і зміцнення здоров'я. До його основних складових належать: рівень медичної культури суспільства і особи, місце здоров'я серед потреб людини, мотивації збереження і зміцнення здоров'я, зворотні зв'язки (позитивний або негативний ефект), настанова на довге здорове життя, навчання засобам збереження і зміцнення здоров'я.

Роль медичних працівників у розповсюдженні принципів медичної культури людини та суспільства полягає в спрямуванні на попередження і недопущення факторів найбільш поширених хвороб. Найкращий ефект від цих знань, якщо розпочати роботу в цьому напрямку в ранньому дитячому віці, активізувати в підлітковому віці та продовжувати серед молоді, зокрема і серед студентів. Особливу увагу у вирішенні цієї проблеми слід приділяти навчанню батьків і педагогів.

Свідомі громадяни, а бажано і все населення країни повинно зрозуміти:

— від народження людини впродовж усього її життя на здоров'я діють так звані чинники ризику, які сприяють розвитку численних хвороб;

— здоров'я людини значною мірою залежить від неї самої, від її зусиль і роботи над собою;

— люди повинні мати спеціальні знання про себе та своє здоров'я, про фактори ризику захворювань, симптоми хвороб.

Відомо чотири основні взаємозалежні складові здоров'я: фізичну, психічну, соціальну, духовну. Стан цих складових впливає на формування медичної культури особистості, зокрема особистості студента. Важливою характеристикою фізичної складової здоров'я є спроможність людини ефективно виконувати певні дії: рухатися, працювати, а також здатність людини пристосовуватися до змін довкілля та ефективно протидіяти хвороботворним чинникам. Психічна складова медичної культури забезпечується також душевним благополуччям людини. Вміння контролювати емоції і почуття, керувати ними, а також набуття навичок зменшення шкідливого впливу чинників, які спричиняють стрес, частково відображають медичну культуру індивідууму, поліпшують здоров'я людини. Психічне здоров'я сприяє або навпаки негативно впливає на фізичне здоров'я і може бути причиною соматичних захворювань.

Соціальну складову здоров'я можна визначити як важливий елемент медичної культури людини та соціуму. Ефективна реалізація соціальної функції людини пов'язана з фізичним, психічним і духовним здоров'ям. Разом з тим відповідний соціальний статус людини дозволяє створити оптимальні умови для збереження і зміцнення здоров'я та суттєво позначається на її емоційному благополуччі. Духовна складова здоров'я є частиною медичної культури індивіда, яка збирає все найкраще в людині, завдяки чому людський індивід стає особистістю. Надзвичайна роль духовності у формуванні здоров'я людини помічена вже давно. Завдяки високій медичній культурі, вірі в одужання багато людей змогли подолати тяжкі, здавалося б невиліковні хвороби.

Висока духовність і висока медична культура допомагають людині виходити зі складних життєвих ситуацій, повертатися до активного способу життя після важких травм чи хвороб.

Збереження і відновлення здоров'я залежить від рівня культури. Це не тільки сума знань, а й поведінка людини, сукупність її моральних засад.

Мотивація бути здоровим у кожного своя. Хтось прагне здоров'я для досягнення успішної кар'єри, для когось здоров'я означає заощадження коштів на ліки, а для деякого – це активне довголіття, радість повноцінного життя.

Багато людей нерозумно випробовують стійкість свого організму, коли зловживають, наприклад, алкоголем, палять цигарки або вживають наркотики. Їх медична культура низька. Інколи дуже швидко, а буває лише через тривалий час виявляються наслідки такого життя, спрацьовують зворотні зв'язки – людина починає хворіти. Є не лише негативні зворотні зв'язки. Ефект від ранкової зарядки чи загартування холодною водою – приклад позитивного зворотного зв'язку, який виявляється через досить тривалий час. Сповільне-

на дія і довге невиявлення ефекту – це прояв недостатньої медичної культури особистості, недооцінки значення здорового способу життя для збереження здоров'я і активного довілля.

Устремління до тривалого здорового життя – важливий чинник здоров'я, який мобілізує внутрішні резерви організму людини та допомагає зміцнити здоров'я, а при потребі – перемогти хворобу. Він має зв'язок з медичною культурою особистості та суспільства. Навчання медичній культурі та культурі здоров'я на перший погляд процес простий. Але складність полягає в тому, що людина може навчитися цьому тільки маючи сильне бажання.

Важливе значення в формуванні високого рівня медичної культури соціума і особистості має правильна організація реалізації не тільки первинної, але і вторинної практики. Необхідно звернути увагу на такі умови їх реалізації:

- обслуговування населення висококваліфікованими медичними працівниками,
- забезпечення високоефективними, доступними для населення медикаментами, сучасним діагностичним і лікувальним обладнанням
- впровадження науково обгрунтованої системи своєчасного проведення сучасного лікування, зокрема використання високотехнологічних втручань.

Пізнання цих аспектів медичної культури відіграє важливе значення в формуванні особистості студента медика.

Обов'язково для досягнення високого рівня медичної культури необхідно вдосконалити систему охорони здоров'я, покращити її матеріально-технічну базу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ващенко О.М. Готовність учителя до використання здоров'язберігаючих технологій у навчально-виховному процесі // Наукові записки серія: Психолого-педагогічні науки / Ніжин: Ніжинський державний ун-т ім. М. Гоголя, 2008. – № 2. – С. 93-96.
2. Ващенко О.М. Школа соціально адаптованої особистості – Школа здоров'я / Катерина Волинець, Тамара Кравченко, Валентина Тавлуй // Здоров'я і фізична культура. – 2012. – №18. – С. 4-10.
3. Ващенко О.М. Формування вмінь і навичок здорового способу життя / О.М. Ващенко, С.К. Третяк // Сучасні проблеми підготовки фахівців до соціальної та культурної діяльності: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції / За заг. ред. Л.М. Степаненко. – К.: КІСКЗ, 2011. – С. 180-184.
4. Ващенко О.М. Цінності й ціннісні орієнтації сучасного студентства: теоретико-прикладний аспект / Тамара Кравченко, Світлана Третяк // Людські цінності і толерантність у сучасному світі: Міжконтинентальний діалог інтелектуалів: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 16 листопада 2011 р., м. Київ / За заг. ред. В.О. Огнев'юка. – К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2011. – С. 168-172.

Д.М. Котко, д.м.н., доцент НУФВСУ

Н.Л. Гончарук, викладач НУФВСУ

Ю.А. Гончарук, магістр ВМУРОЛ «Україна»

ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я ЯК НЕВІД'ЄМНИЙ ФАКТОР ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА

Терміни «психічний» і «емоційний» охоплюють всі інтелектуальні й емоційні реакції індивіда: радість, смуток, страх, гнів, думки, пам'ять, цікавість. Сприйняття зовнішньо- і внутрішньо-середових подразників глибоко суб'єктивне і має велике значення. Значення емоцій виходить за межі того, що ми відчуваємо і робимо, тому що кожна емоція впливає на функції організму. Коли людина відчуває спокій, вона розслаблюється і відновлюється. Кожна людина володіє властивою тільки їй можливістю реагувати на різні ситуації. Це формує її особистість.

В молоді роки, в студентстві людина виходить на свідоме, самостійне життя. Досягнення емоційного благополуччя має важливе значення в формуванні особистості людини. Люди не народжуються емоційно благополучними. Вони йдуть до цього стану, долаючи життєві труднощі. Добре розвинене почуття індивідуальності, вміння спілкуватися, створювати близькі стосунки і проявляти активність стимулюють стан емоційного благополуччя і задоволення життям. Агресивна поведінка руйнує взаємини з оточуючими. Набуття активності – поступовий процес. Для її розвитку бажано врахувати такі рекомендації:

- навчіться розрізняти пасивну, активну та агресивну поведінку;
- аналізуйте свою власну поведінку, класифікуючи її як пасивну, активну чи агресивну;
- визначте ситуації, в яких ви могли б діяти більш рішуче, ніж ви діяли;
- подумайте про те, яким чином ви могли б бути більш активним у цих ситуаціях.
- Постостерігайте як інші люди діють у подібних ситуаціях;